



MLADINA IN JJ

GREGA REPOVŽ

Mladini kot časopisu se v političnem in medijskem prostoru, pri čemer mislimo predvsem na politično in medijsko desnico, tako tisto uradno kot njene prikolicke (Zbor za republiko, novorevijaši ...), rado očita, da bije osebni boj z Janezom Janšo. »Mladina je proti Janezu Janši.« Na te očitke ne odgovarjamo, ker bi s tem avtomatično padli v razpravo o nečem, kar je neresno, v resnici deplasirano. Malo pa nam je tudi pod častjo. Tisti, ki te trditve izrekajo, namreč to počnejo zlonamereno ali pa Mladine preprosto ne poznajo in govorijo na pamet. A ker se to govorjenje rado ponavlja, se prijemlje, zlasti med tistimi, ki ne politike ne Mladine ne spremljajo, zlasti ne z budnim očesom kritičnega opazovalca. Zato je nujno, da Mladinino pozicijo do Janeza Janše vsake toliko jasno utemeljimo.

Najprej je tu zgodovinska podlaga. Dandanes je zgodovinsko sprejeto, da sta se v drugi polovici osemdesetih v zahtevi po političnih spremembah oblikovala dva tabora, če poenostavimo: eden okoli Društva slovenskih pisateljev in Nove revije, drugi pa okoli Mladine in nekaterih drugih medijev. Prvi so predvsem zahtevali nacionalne pravice, zanje je bil narod prvi. Mladinin krog, ki so ga sestavljali še danes napredni intelektualci, pa je zahteval predvsem človekove pravice in seveda demokracijo. Pa ne gre za to, da bi zdaj rekli, da sta ta dva kroga »naradila« Slovenijo. Nikakor. Slovenija kot demokracija je plod razgledanega in aktivnega prebivalstva, odličnih posameznikov (Matevž Krivic!), razumnega partijskega vodstva, pogumnega medijskega prostora, mednarodnih razmer ... Z navedenim smo želeli povedati, da so bile takrat in zdaj za Mladino najpomembnejše demokracija in človekove pravice. A ni cilja, ki bi dovoljeval prekršiti te postulate.

Mladina je bila med prvimi, ki je po osamosvojitveni vojni začela opozarjati, da nekatere poteze vlade niso več v skladu s temi postulati. Večina z vidika demokracije in tudi pravne države spornih potez je prišla s takratnega obrambnega ministrstva, ki ga je vodil Janez Janša. Kritizirati velikega Janšo je bilo bogokletno. A šlo je za pojav paravojaške enote, Morisa, ki ni bila več specialna vojaška enota, ampak se je spreminjala v osebno milico Janeza Janše. Pa to ni bilo vse. Druga točka v tistem času je bila trgovina z orožjem. Janez Janša je leta 2000 pompozno napovedal, da bo na treh tiskovnih konferencah odgovoril na vsa vprašanja glede trgovine z orožjem. Tretje tiskovne konference ni bilo nikoli. Zakaj? Ker je bilo že na drugi tiskovni konferenci postavljeno bistveno vprašanje: če je torej Slovenija prodajala orožje Hrvaški in Bosni in Hercegovini, če je torej res, da je zaradi blokade plačevanje potekalo s kovčki nemških mark, zakaj proračun republike ni nikoli zabeležil priliva, pologa? Denar je izginil. Mladina je takrat izrazila globok dvom o poštenosti in demokratičnosti Janeza Janše. Ni bila edina.

Janša se je že takrat začel braniti s taktiko, ki jo uporablja še danes: z obtoževanjem, da gre za zaroto bivših komunistov, za zaroto Milana Kučana in njegovega klana itd. Kdor je bil proti njemu, je bil že pred dvajsetimi leti nemudoma razglašen za komunista, predstavnika SDV in Udbe, udbomafije ...

In Mladina je bila tista, ki je razkrila, da so predstavniki omenjene brigade Moris odvzeli prostost državljanu. Slednji so se izgovarjali, da je bil pretepeni skriti sodelavec policije, da je špicljal brigado Moris. Kot da policija ne bi smela raziskovati sumov kaznivih dejanj te enote, kot bi bila Janez Janša in ta enota nad državo. Seveda, Janša je spet obrnil zadevo v debato o komunistih in osamosvojiteljih, a bistveno je bilo dejstvo, da nobena specialna vojaška brigada na ozemlju Slovenije ni imela in nima pravice ne aretirati, ne zapreti, ne preteptati nikogar. To je bilo tisto, kar je počela nedemokratska jugoslovanska armada. Janša je delal tisto, kar je JLA delala njemu. Janša je moral zapustiti položaj v vladi. Spet se je pokazalo, da ni demokrat. Še več: da ravna v nasprotju z elementarnimi demokratičnimi standardi.

In zgodba se je ponovila leta 2000. V pol leta je Bajukova vlada pod vodstvom Janeza Janše vodila čistke po vsej javni upravi, posegala v podjetja, za epilog pa skorajda poslala policijske specialce na hrvaško mejo. Janši je to preprečil »njegov« minister Peter Jambrek. Celo Jambrek. Janši vedno ob boku, je vedel, da je to prestop ustavnih in demokratičnih okvirjev. Z oblasti je Janšo poslalo volilno telo. Spet se je pokazalo, da je Janši za pravnost in demokratičnost malo mar, da ga vodijo samo njegovi politični cilji. Pokazal se je kot avtoritaren politik.

Med letoma 2004 in 2008 smo bili priča vsakodnevnih demonstracij tistega, kar smo videli že v prejšnjih epizodah. Poseganje v podjetja, prečrpavanje denarja iz državnih podjetij v zasebne projekte (brezplačniki), poseganje v medije in inštitute, prilagajanje zakonodaje z namenom pridobitve državnega premoženja (zakon o prevzemih), zlorabe varnostne službe. In seveda spet veliki projekt z orožjem. O katerem danes vemo, da so bile provizije dogovorjene in delno plačane. Janša nas je spet prepričeval, da gre za zaroto, da so naivneže iz Patrie zavedli neki lažni posredniki (seveda), da z menjavami urednikov, uradnikov, direktorjev, nadzornikov ni imel nič, da se ni dogovarjal z Laškim o menjavi deležev za vpliv na Delo (pa čeprav so vsi sodelujoči to javno priznali) ...

Njegov premierski mandat 2004-2008 je pokazal vse tisto, na kar so mnogi, med njimi tudi Mladina, opozarjali 12 let. Da ta človek ni demokrat in da ni elementarno pošten. Da je pripravljen globoko manipulirati in da je pripravljen za svoje cilje, pri čemer je razlika med osebnimi in političnimi izrazito zabrisana, poteptati posameznika, političnega konkurenta, medij, kogarkoli. Kot resni italijanski mediji opozarjajo na nedemokratičnost Berlusconija, tako Mladina opozarja na odsotnost elementarnih vrlin pri Janši. Svet je poln nedemokratičnih politikov. Sanader, Orban, Berlusconi, Bush, Kaczynski ... In na drugi strani so povsod tudi mediji, ki vedo, da ni bližnjic, da brez zakonitosti in demokratičnosti ni napredne države.

Mimogrede: zakaj se Angeli Merkel ne zdi, da so nemški mediji čudni, ker jo tako ostro kritizirajo? Demokratika pač.

×